

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnatul Sarev Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2021,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.12.2019-16.11.2020;

Instanța de recurs: 17.05.2021-14.06.2021;

Instanța de recurs în anulare: 26.08.2021- 13.10.2021.

C O N S T A T Ă :

1. La data de 10.12.2019, Sarev Alexandru a depus plângere împotriva administrației instituției Penitenciare nr. 6 Soroca, nr. 13 Chișinău, nr. 12 Bender privind constatarea condițiilor de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

Prin încheierea Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender din 16.11.2020, a fost respinsă plângerea împotriva administrației instituției Penitenciare nr. 6 Soroca și nr.13 Chișinău cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului ca fiind tardivă. Plângerea condamnatului cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului împotriva administrației instituției Penitenciare nr. 12 Bender a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

2. Împotriva încheierii Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender din 16.11.2020, a declarat recurs avocatul Costin Serghei în interesele condamnatul, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoria Anenii Noi sediul Bender din 16.11.20, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral plângerea condamnatului.

În motivarea recursului s-a invocat că, plângerea împotriva administrațiilor Penitenciarelor nr.6 Soroca și nr. 12 Bender a fost depusă în termen și nu poate fi considerată tardivă, datorită faptului că a fost depusă în perioada detenției sale în condițiile Codului de procedură penală atunci când a aflat despre adoptarea Legii nr.272 din 29.11.2018.

Menționează că, aflându-se în locurile de detenție, nu a cunoscut și nu a fost informat privitor la modificările introduse în Codul de procedură penală, inclusiv

privitor la adoptarea Legii nr. 272 din 29.11.2018, nu a fost familiarizat cu legea, în timpul detenției i-a fost limitată libera circulație și nu a avut posibilitatea de a apela de sine stătător la avocat pentru a consulta periodic posibila modificare a legislației. Consideră că plângerea putea fi respinsă ca tardivă doar în condițiile când ar fi fost probat faptul că el a cunoscut despre adoptarea Legii 272 din 29.11.2018 sau el aflându-se la libertate în termen de 4 luni nu ar fi depus plângere referitor la condițiile de detenție, conform jurisprudenței CEDO, ceea ce afectează drepturile condamnatului sau a prevenitului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2021, a fost respins ca nefondat recursul avocatului Costin Serghei în interesele condamnatului, cu menținerea încheierii contestate fără modificări.

4.1 În motivarea concluziei sale, instanța de recurs a menționat că, examinând încheierea atacată prin prisma motivelor recursului invocat, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, a considerat necesar de a respinge recursul declarat de către avocatul Costin Serghei în interesele condamnatului. Sub acest aspect, instanța de fond nu a comis careva erori, or, încheierea contestată este una justificată și motivată.

Astfel, instanța de recurs a reținut că soluția instanței de fond a fost corectă cu privire la constatarea tardivității plângerii depuse de condamnat în ordinea art. 473² Cod de procedură penală, împotriva instituției penitenciare nr. 6 Soroca, nr. 12 Bender.

Din materialele cauzei s-a constatat că, de către condamnatul Sarev Alexandru a fost depusă la data de 10.12.2019 o plângere referitoare la condițiile de detenție în penitenciarul nr. 13 Chișinău, nr. 6 Soroca, nr. 12 Bender, plângere care se depune pe parcursul detenției condamnatului în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, s-a conchis că plângerea dată a fost înaintată tardiv, cu omiterea termenului de 6 luni, din momentul când acesta nu mai era deținut în astfel de condiții.

În sensul dat, instanța de recurs a remarcat că, conform raportului reprezentantului penitenciarului, condamnatul a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioadele cuprinse între 15.08.2006-05.12.2006, 28.12.2016-06.01.2017, iar în Penitenciarul nr. 6 Soroca în perioada cuprinsă între 05.12.2006-28.12.2016 și în Penitenciarul nr. 12 Bender în perioada din 06.01.2017 până în prezent.

Reținând acest fapt, instanța de recurs a notat că normele art. 473¹ – art. 473⁴ Cod de procedură penală, au fost introduse în Codul de procedură penală la data de 12.12.2018 prin Legea nr. 163 din 20.07.2017, în vigoare la data de 01.01.2019.

S-a menționat că, deși condamnatul s-a plâns pe condițiile de detenție inumane din cadrul Penitenciarului nr.13 Chișinău și nr.6 Soroca în perioada deținerii ultimului în penitenciarele menționate supra, nu erau în vigoare normele de drept referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului

și a libertăților fundamentale, această normă a fost introdusă în Cod de procedură penală a intrat în vigoare la data de 01.01.2019.

Respectiv, termenul de 6 luni, în interiorul căruia condamnatul era în drept să se adreseze în instanța de judecată cu o atare plângere începea să curgă din data de 01.01.2019, momentul introducerii normelor de referință la condițiile de detenție în Cod de procedură penală, astfel că plângerea fiind depusă de către condamnat la data de 10.12.2019, a fost înaintată cu omiterea acestui termen, ceea ce denotă că soluția primei instanțe privind respingerea plângerii condamnatului ca fiind tardivă, este una justificată, întemeiată și legală.

Cu referire la condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 12 Bender, instanța de recurs a reținut că și în aceasta parte soluția instanței de fond este una întemeiată și justificată, or, din conținutul plângerii depuse de condamnat, deși acesta se plânge pe condițiile de detenție în acestea penitenciare, acesta nu a descris condițiile deținerii sale care i-a afectat drepturile sale.

În sensul dat, instanța de recurs a remarcat că, deși potrivit prevederilor procesul penal, reiese că sarcina lipsei de încălcare a condițiilor de detenție îi revine reprezentantului penitenciarului, totuși, în obligația condamnatului îi revine să formuleze o poziție întemeiată și detaliată asupra pretinselor încălcări, dar nu să formuleze o pretenție în linii generale.

În această ordine de idei, cererea de recurs înaintată de către avocatului Costin Serghei în interesele condamnatului a fost respinsă ca neîntemeiată, cu menținerea fără modificări a încheierii contestate în contextul în care instanța de fond a luat în considerație toate argumentele expuse de către condamnat și corect a ajuns la concluzia privind tardivitatea acestora și respectiv - netemeinicia.

4.2 În conformitate cu prevederile art. 466 Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești au devenit irevocabile

5. Împotriva deciziei instanței de recurs, condamnatul Sarev Alexandru a declarat recurs în anulare prin care solicită casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 14.06.2021 și trimiterea cauzei la rejudecare. În argumentarea recursului, condamnatul a descris condițiile inumane în instituțiile penitenciare nr. 6 Soroca, nr. 13 Chișinău și nr. 12 Bender.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești irevocabile pot fi atacate la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în anulare, după epuizarea căilor ordinare de atac. Persoanele menționate la art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Reieșind din prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu în mod expres că, *pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.*

Circumstanțele enunțate atestă că, celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare, or recursul în anulare declarat împotriva unei hotărâri judecătorești irevocabile, dar prin care nu a fost soluționat fondul cauzei penale, nu are suport legal.

Conform art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul când recursul nu îndeplinește cerințele de conținut, situație ce persistă în cauza dată.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (2), art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 453, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul *SAREV Alexandru*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2021, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 19 noiembrie 2021.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun